

Tisdagen den 7 september 2010

36. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att försöka se till att EU-medel enkom avsätts till förmån för projekt som inbegriper bland annat ensamstående och äldre kvinnor i socialt missgynnade situationer.

*

* *

37. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.

Journalistik och nya medier – att skapa en offentlig sfär i Europa

P7_TA(2010)0307

Europaparlamentets resolution av den 7 september 2010 om journalistik och nya medier – att skapa en offentlig sfär i Europa (2010/2015(INI))

(2011/C 308 E/09)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av avdelning II i fördraget om Europeiska unionen,
- med beaktande av artiklarna 11, 41 och 42 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,
- med beaktande av Europaparlamentets, rådets och kommissionens gemensamma förklaring "Samarbete för kommunikation om Europa", som undertecknades den 22 oktober 2008 ⁽¹⁾,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 2 april 2008 "Debattera EU: Bygga vidare på erfarenheterna från Plan D som i demokrati, dialog och debatt" (KOM(2008)0158),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 24 april 2008 om kommunikation om Europa med audiovisuella medier (SEK(2008)0506),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 21 december 2007 med titeln "Kommunicera om Europa via Internet – Engagera medborgarna" (SEK(2007)1742),
- med beaktande av kommissionens arbetsdokument av den 3 oktober 2007 "Förslag till interinstitutionellt avtal om samarbete för kommunikation om Europa" (KOM(2007)0569),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 1904/2006/EG av den 12 december 2006 om inrättande av programmet "Ett Europa för medborgarna" för åren 2007–2013 i syfte att främja ett aktivt europeiskt medborgarskap ⁽²⁾,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 1 februari 2006 "Vitbok om EU:s kommunikationspolitik" (KOM(2006)0035),
- med beaktande av sin resolution av den 16 november 2006 om vitboken om EU:s kommunikationspolitik ⁽³⁾,

⁽¹⁾ EUT C 13, 20.1.2009, s. 3.

⁽²⁾ EUT L 378, 27.12.2006, s. 32.

⁽³⁾ EUT C 314 E, 21.12.2006, s. 369.

Tisdagen den 7 september 2010

- med beaktande av kommissionens meddelande av den 13 oktober 2005 "Kommissionens bidrag under och efter perioden av eftertanke: Plan D som i demokrati, dialog och debatt" (KOM(2005)0494),
- med beaktande av sin resolution av den 12 maj 2005 om genomförandet av Europeiska unionens informations- och kommunikationsstrategi ⁽¹⁾,
- med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för kultur och utbildning (A7-0223/2010), och av följande skäl:
  - A. Medborgarnas tillgång till information liksom kommunikationen mellan politiker och väljare är viktiga delar i våra samhällen med demokratisk representation och en grundläggande förutsättning för att allmänheten ska kunna utnyttja sin rätt att fullt ut och på ett välinformerat sätt delta demokratiskt i det offentliga livet på nationell nivå och EU-nivå.
  - B. Allmänheten har rätt att få information om EU och om unionens särskilda projekt samt att uttrycka sina egna idéer om EU och bli hörda. Utmaningen för dem som ska föra ut informationen är just att underlätta denna dialog.
  - C. I de senaste EU-valen har tendensen med sjunkande valdeltagande fortsatt och det visar hur viktigt det är att fortsätta arbetet för att överbrygga klyftan mellan EU och dess medborgare.
  - D. Det finns klara belägg för att medborgarna är otillräckligt informerade om EU:s politik och EU-frågor, samtidigt som de uttrycker en önskan att få veta mer. Detta har framkommit i resultaten från flera Eurobarometer-undersökningar. Enligt samma undersökningar är bristen på information ett av de viktigaste skälen till varför medborgare inte röstar och inte vill ha förtroende för EU-institutionerna.
  - E. Lissabonfördraget har gett parlamentet större beslutsbefogenheter inom EU, vilket gör det ännu viktigare för EU:s medborgare att känna till det arbete deras valda representanter utför.
  - F. I och med Lissabonfördraget införs en ny form av medborgardeltagande vid utarbetandet av EU:s politik, det europeiska medborgarinitiativet. Allmänhetens tillgång till och förmåga att kritiskt ta del av information är viktiga ingredienser för att det europeiska medborgarinitiativet ska lyckas.
  - G. Den offentliga sfären kan sägas vara en plats där alla EU:s medborgare och alla delar av samhället, i all dess mångfald, lättare kan förstå och diskutera den offentliga politiken så att den bättre motsvarar deras förväntningar. Den bör inte bara vara en informationsplats, utan också en plats för samråd som sträcker sig långt över de nationella gränserna och bidrar till att skapa ett gemensamt intresse hos allmänheten inom hela EU.
  - H. Termen "nya medier" används för att beskriva de digitala informations- och kommunikationstekniker som utvecklats på nätet. Den nya tekniken främjar informationsspridning och olika uttrycksformer och gör att en bredare deltagardemokrati kan uppstå. Elektroniska sociala medier skapar en ny sorts offentlighet som rent fysiskt är utspridd men som hålls samman av ett gemensamt intresse för samma ämne och därmed möjliggör skapandet av nya transnationella offentliga rum.
  - I. Användningen av sociala medieplattformar vid valkampanjen inför EU-valet 2009 ökade antalet aktiva användare, särskilt bland de unga.

⁽¹⁾ EUT C 92 E, 20.4.2006, s. 403.

Tisdagen den 7 september 2010

- J. Unga människor uppfattar, använder och drar nytta av massmedierna på ett nytt och annorlunda sätt och de använder också flitigt den nya tekniken som ett kommunikationsmedel.
- K. Skapandet av ett europeiskt offentligt rum hänger nära samman med förekomsten av alleuropeiska och gränsöverskridande mediestrukturer. Det finns just nu inget övergripande europeiskt offentligt rum men mycket aktiva nationella offentliga rum och man bör skapa synergier mellan dessa, bland annat med den fransk-tyska tv-kanalen "Arte" som förebild.
- L. Enligt Amsterdamfördragets protokoll om systemet för radio och tv i allmänhetens tjänst i medlemsstaterna ⁽¹⁾ är det medlemsstaternas uppgift att fastställa och utforma public service-företagens uppdrag.
- M. Lagstiftningen på mediemarknaden skiljer sig kraftigt åt medlemsländerna emellan, vilket bör respekteras.
- N. Nationella medier, och särskilt public service-företag, har ett särskilt ansvar att ge allmänheten utförlig information om politiska beslut och det politiska systemet, vilket också bör omfatta EU-frågor.
- O. Om allmänhetens kunskaper om EU ska öka krävs det att EU ingår som ett ämne i läroplanen.
- P. Journalistiken är ett viktigt mått på demokrati och bör garantera fri tillgång till olika åsikter. Medierna och journalistiken har en mycket viktig roll i den europeiska integrationsprocessen.
- Q. I sin strävan att uppnå legitimitet i medborgarnas ögon bör EU främja etablering av gränsöverskridande medier som har möjlighet att tillföra Europa en ny demokratisk och oberoende dimension och samtidigt förbättra mediereglerna för mångfald och mot ägarkoncentration.
- R. De nya kommunikationsmöjligheterna har förändrat hela journalistbranschen och medieindustrin och gjort att yrkets traditionella arbetssätt har omvärderats – vem som helst kan skapa och ta del av bloggarnas innehåll. De sociala nätverken har blivit viktiga inslag i Web 2.0 och har förändrat användningen av information och tillfört en ny aspekt till nyhetsförmedlingen. Allt fler journalister använder dessa nätverk som informationskälla eller för att sprida information. De sociala medierna har en viss betydelse för den research och sammanställning som görs inför vissa artiklar. Journalister använder dessa medier för att publicera, sprida och marknadsföra sina artiklar.
1. Europaparlamentet utgår från att EU-institutionerna måste ha som mål att gemensamt skapa ett offentligt rum i Europa som alla EU-medborgare kan ta del av och som bygger på fri och gratis tillgång till alla offentliga uppgifter om kommissionen, rådet och parlamentet på alla EU-språk.
  2. Europaparlamentet välkomnar Europaparlamentets, rådets och kommissionens gemensamma förklaring "Samarbete för kommunikation om Europa" och uppmanar EU-institutionerna att respektera och upprätthålla denna förklaring.
  3. Europaparlamentet anser att rapporteringen om EU-nyheter i alla typer av medier, särskilt massmedier, måste vara opartisk, saklig och oberoende, en viktig förutsättning för att kunna skapa en alleuropeisk debatt och ett europeiskt offentligt rum.

(1) EGT C 340, 10.11.1997, s. 109.

Tisdagen den 7 september 2010

4. Europaparlamentet noterar att problemet inte är att det saknas nyheter och information om EU och dess institutioner på nätet, utan snarare att det finns en mängd information utan någon egentlig prioriteringsordning, vilket leder till en situation där alltför mycket information skymmer informationen. Alla institutioner har inrättat sina egna nyhetsplattformar, som dock misslyckas med att väcka den breda allmänhetens intresse, eftersom de i många fall inte är tillräckligt tydliga, attraktiva och begripliga, ofta på grund av att man använder alltför mycket facktermer, vilket avskräcker människor som inte är insatta i EU-frågor. Parlamentet anser att det bör finnas en pedagogisk portal till dessa plattformar som på ett lättare sätt tydliggör hur de europeiska institutionerna fungerar.

5. Europaparlamentet upprepar att kommunikationen bör grundas på en verklig dialog mellan medborgarna och politikerna, men också på en lugn politisk debatt mellan medborgarna själva. Parlamentet efterfrågar en mer interaktiv kommunikation mindre centrerad på institutionell kommunikation, som ofta är föga inbjudande och ligger långt från medborgarnas vardagsliv.

6. Europaparlamentet anser att en effektiv kommunikation måste tydliggöra hur politiska beslut som fattas på EU-nivå påverkar det dagliga livet för medborgarna, som fortfarande betraktar EU som alltför avlägset med få möjligheter att påverka deras konkreta problem.

7. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stärka sin kommunikationspolitik och placera den högt på prioriteringslistan då förhandlingen om den fleråriga budgetramen efter 2013 inleds.

Medlemsstater

8. Europaparlamentet påminner om att enligt den nya artikel 12 i fördraget om Europeiska unionen ska de nationella parlamenten delta i EU:s politiska arbete på ett tidigare stadium än innan och parlamentet uppmuntrar detta deltagande i syfte att öka den politiska debatten på nationell nivå. Parlamentet betonar vikten av att nationella parlamentsledamöter deltar i EU:s politiska arbete och välkomnar initiativ såsom webbsändningar, varigenom nationella parlamentsledamöter kan delta i parlamentets utskottssammanträden i realtid.

9. Europaparlamentet understryker de politiska partiernas betydelse som opinionsbildare kring europeiska frågor. De politiska partierna spelar en avgörande roll för att främja debatten och bidra till det offentliga livet inom EU. De borde lägga större vikt vid europeiska frågor i sina partiprogram.

10. Europaparlamentet anser att det civila samhällets organisationer har en viktig funktion att fylla i den europeiska debatten. Denna funktion bör förstärkas genom riktade samarbetsprojekt inom offentlig kommunikation.

11. Europaparlamentet betonar behovet av att alla medlemsstater har ett kontor som är specialiserat på EU-frågor, med en person som ansvarar för att förklara EU-politikens effekter på lokal, regional och nationell nivå och till vilken allmänheten direkt ska kunna vända sig i frågor som rör EU.

12. Europaparlamentet betonar hur viktigt det är att pressekreterare vid kommissionens representationer och parlamentets informationskontor i medlemsstaterna är personer med yrkesbakgrund inom media som ska ha till uppgift att spela en aktiv och synlig roll i de nationella debatterna om EU-frågor.

13. Europaparlamentet påminner om att man måste föra det europeiska integrationsarbetet närmare unga människor och ber därför medlemsstaterna och regionerna att, i syfte att bekanta eleverna med EU-institutionerna, överväga att i större utsträckning införliva EU som ämne i alla läroplaner, med fokus på EU:s historia, målsättningar och funktionssätt, och uppmuntrar dem att utbyta bästa praxis inom området på EU-nivå. Enligt parlamentets mening är det oerhört viktigt för EU:s kommunikationsstrategi att skolorna involveras fullt ut, så att man når ut till, och engagerar, ungdomarna.

Tisdagen den 7 september 2010

Medierna och EU

14. Europaparlamentet välkomnar kommissionens och parlamentets utbildningsplaner för journalister om EU-frågor och uppmanar dem att utöka dessa för att möta det växande behovet. Parlamentet oroas över att budgetposterna för kommissionens kommunikationsstrategier, särskilt budgeten för "information till medier", har skurits ned.

15. Europaparlamentet uppmärksammar hur viktigt det är att Euronews utökar antalet sändningsspråk så att alla EU:s medlemsstater (och fler därtill) omfattas och att kanalen fortsätter att vara en förebild för en oberoende journalistik som stöder en objektiv nyhetsförmedling och som lyfter fram kvalitetsaspekter i politiken och möjligheten till insyn i samband med reklam.

16. Europaparlamentet anser att det är mycket viktigt att respektera mediernas frihet och redaktionella oberoende både på EU-nivå och nationell nivå, särskilt public service-företagens rätt att bestämma över sina egna program eftersom deras självbestämmanderätt hör till Europeiska unionens och dess medielandskaps grundläggande värderingar och är oerhört betydelsefull för att ett fritt, öppet och demokratiskt samhälle ska kunna utvecklas.

17. Europaparlamentet påpekar att sociala medier har en oerhörd potential att nå unga människor och uppmanar därför kommissionen och parlamentet att stärka en redaktionellt oberoende mediebevakning, fri från statlig inblandning.

18. Europaparlamentet betonar, med hänsyn till mediernas särskilda förmedlarroll för forrådet och utvecklingen av den demokratiska viljan och den allmänna opinionsbildningen, behovet av tillförlitlig politisk information, även i nya medier. Parlamentet understryker att det är viktigt att främja partnerskap mellan public service-medier och privata medier i syfte att nå ut till en bredare publik.

19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och parlamentet att mer energiskt gå in för att utbilda personalen i kommunikation så att den kan kommunicera med medier och med allmänheten, i syfte att förbättra EU-institutionernas informationsförmedling och kommunikation. Det krävs en ökad rekrytering av fackfolk från medierna för att uppfylla dessa krav.

20. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att vara öppen för alla kommunikationssätt, att öka kontakterna med journalister och medier och att stödja alla projekt och initiativ som syftar till att förbättra EU-informationen till allmänheten.

21. Europaparlamentet föreslår att kommissionen ska stödja och finansiera utbyten mellan sändningsföretag och andra yrkesverksamma inom medierna från olika medlemsstater om bästa metoder i bevakningen av EU-frågor, inklusive utbildning av public service-medier och privata sändningsföretag.

22. Europaparlamentet anser att den senaste tidens minskning av antalet ackrediterade journalister i Bryssel är mycket oroande och menar att denna utveckling varken gynnar EU-institutionerna eller den ackrediterade pressen i Bryssel. Parlamentet begär därför att EU-institutionerna – för att stödja dem som för närvarande befinner sig i Bryssel – ska ha ett närmare samarbete med pressens representanter i Bryssel och uppvisa en större öppenhet inför dem. Parlamentet föreslår därför att åtgärder vidtas för att underlätta ackrediteringsförfarandena för journalister.

23. Europaparlamentet välkomnar att många medieföretag, särskilt public service-företag, tydligt har satsat på nya, interaktiva och icke-linjära medietjänster, i synnerhet på Internet, med bevakning av nyheter och aktuella frågor, inbegripet EU-frågor, och på så sätt når ut till framför allt en yngre publik.

24. Europaparlamentet konstaterar att public service-företagen inte är det enda verktyg som kan utnyttjas för att nå ut till medborgarna i EU-frågor. Erfarenheten visar att också privata sändningsföretag är en central resurs för bevakning av EU-nyheter och kan bidra till utvecklingen och främjandet av ett europeiskt offentligt rum.

Tisdagen den 7 september 2010

25. Europaparlamentet välkomnar pilotprojektet om forskningsbidrag till gränsöverskridande undersökande journalistik. Parlamentet anser att det är avgörande att urvalskommitténs medlemmar är oberoende så att ett redaktionellt oberoende garanteras.

26. Europaparlamentet uppmanar till att man på EU-nivå tar initiativ till inrättandet av utbildningsprogram i EU-frågor, särskilt för unga journalister. Parlamentet uppmanar till åtgärder som rör EU-institutionernas arbete. Parlamentet uppmanar journalister att regelbundet rapportera om nyheter som rör EU-institutionernas arbete. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att i skolornas läroplaner inkludera kurser i journalistik som utnyttjar nya medier.

Public service-medier

27. Europaparlamentet betonar att det enligt Amsterdamprotokollet hör till medlemsstaternas befogenheter att utforma, organisera och finansiera public service-sändningar. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna att när så är lämpligt inkludera bevakning av EU-frågor i enlighet med principen om redaktionellt oberoende och journalistikens etiska regler.

28. Europaparlamentet betonar att nationella och regionala public service-företag har ett särskilt ansvar att informera allmänheten om politik och beslutsfattande på EU-nivå, och understryker att public service-företagen måste betrakta sin egen EU-bevakning med kritisk blick och fullständigt redaktionellt oberoende och sätta upp ambitiösa mål.

29. Europaparlamentet betonar att medlemsstaterna bör se till att public service-företagen är oberoende och att de sistnämnda, inom ramen för sitt uppdrag i allmänhetens tjänst, har ett ansvar att rapportera om vad som händer inom EU och att informera och stödja medborgarna och det civila samhället.

30. Europaparlamentet poängterar hur viktigt det är att public service-medierna integrerar den kommunikationsteknik som bygger på de nya medierna så att de stärker sin trovärdighet genom att vara öppna för allmänhetens deltagande. Parlamentet uppmanar public service-företagen att exempelvis skapa Internetforum med webbsändningar, där allmänheten kan följa och delta i debatterna i de nationella parlamenten och Europaparlamentet.

EU/lokalt

31. Europaparlamentet understryker vikten av att säkerställa att EU-institutionerna arbetar parallellt med varandra för att förbättra kommunikationen. EU-institutionerna bör bidra till att decentralisera EU:s kommunikationsstrategi för att ge den en mer lokal och regional dimension för att på så sätt föra olika kommunikationsnivåer närmare varandra, och de bör uppmanar medlemsstaterna att på ett mer aktivt sätt informera medborgarna om EU-frågor.

32. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta sin strategi att agera lokalt för att göra EU mer synligt på den lokala nivån.

33. Europaparlamentet noterar kommissionens arbete med, och finansiering av, lokala radio- och tv-nät, och påpekar att sändningsföretagen måste ha full redaktionell frihet.

Europaparlamentet

34. Europaparlamentet föreslår att det inrättas en tillfällig arbetsgrupp i Europaparlamentet som ska undersöka de nya medielösningar som finns och ta fram förslag på hur man kan skapa interparlamentariska förbindelser mellan nationella eller regionala parlament och Europaparlamentet.

35. Europaparlamentet noterar de nationella parlamentens ökade betydelse och därmed hur viktiga Europaparlamentets informationskontor i medlemsstaterna är, men påpekar att kontoren för att bli mer synliga måste anpassa sina verksamhetsmål så att dessa även inkluderar stärkta förbindelser med de nationella parlamenten, de lokala och regionala myndigheterna samt med företrädare för det civila samhället.

Tisdagen den 7 september 2010

36. Europaparlamentet understryker att det är viktigt att Europaparlamentets informationskontor agerar lokalt och informerar allmänheten om parlamentets beslut och verksamhet på ett målinriktat sätt. Parlamentet föreslår att man ska överväga att ge informationskontoren större frihet att själva bestämma hur de vill kommunicera med allmänheten.

37. Europaparlamentet anser att parlamentets informationskontor i medlemsstaterna på ett mer aktivt sätt bör försöka engagera medierna på nationell, regional och lokal nivå och föreslår en ökad budget för parlamentets informationskontor med det specifika målet att förbättra kommunikationen.

38. Europaparlamentet anser att det vore lämpligt att utvärdera kostnaderna för, och nyttan med, EuroparlTV med utgångspunkt från en heltäckande analys av dess tittarsiffror och publik. Parlamentet anser att EuroparlTV bör effektiviseras genom att kanalen integreras ytterligare i parlamentets Internetstrategi samtidigt som konkreta förändringar av dess rättsliga ställning görs för att garantera dess redaktionella frihet, och genom att dess innehåll tillgängliggörs i så stor utsträckning som möjligt för tv-kanaler och online-medier som vill använda den.

39. Europaparlamentet gläds åt att Europaparlamentets journalistpris omfattar kategorin nya medier.

Journalistik och nya medier

40. Europaparlamentet uppmanar journalister och yrkesverksamma inom medierna att samarbeta för att gemensamt utbyta tankar om den framtida europeiska journalistiken.

41. Europaparlamentet understryker att medlemsstaterna bör sträva efter att hitta fungerade koncept för EU-medier som inte bara handlar om att förmedla information, utan också gör att de kan bidra fullt ut till EU:s språkliga och kulturella mångfald.

42. Europaparlamentet framhåller att även om de sociala nätverken har visat sig förhållandevis effektiva när det gäller att snabbt sprida information kan deras pålitlighet som källor inte alltid garanteras och de kan inte betraktas som professionella medier. Parlamentet understryker att informationshanteringen på de sociala nätverkens plattformar ofta är riskfylld och kan leda till allvarliga brott mot journalistikens etiska regler. Det gäller därför att använda dessa verktyg med försiktighet. Parlamentet framhåller att det behövs en uppförandekod för nya medier.

43. Europaparlamentet påminner om att det förändrade journalistyrket banar väg för mer öppna och engagerade medier som tjänar ett alltmer välinformerat samhälle, men att åtgärder måste vidtas för att se till att detta ligger i hela journalistikens intresse och att journalisternas status inte påverkas.

44. Europaparlamentet understryker vikten av att journalister och yrkesverksamma inom medierna fortsätter att uppmärksamma de ständiga förändringarna inom yrket och utnyttjar de möjligheter som följer med de sociala nätverken för att utöka sina kunskapsnätverk och underlätta en sorts nätövervakning. Inför det oåterkalleliga fenomenet med sociala nätverk noterar parlamentet med intresse att journalistiken behåller sin ställning som nyhetsspridare eftersom journalister med hjälp av dessa nätverk, som är en viktig informationskälla, kan bedriva undersökande journalistik och kontrollera fakta och därmed skapa en ny modell baserad på deltagande journalistik samt främja informationsspridning.

45. Europaparlamentet understryker den viktiga funktion som journalisterna fyller i dagens moderna samhälle med dess enorma nyhetsflöde, eftersom de är de enda som tack vare sin yrkeskunskap, etik, förmåga och trovärdighet kan skapa ett betydligt mervärde genom att göra nyheterna mer begripliga. Parlamentet påminner om att mediernas kvalitet och oberoende kan garanteras endast genom yrkesmässigt och socialt höga standarder.

*

* *

46. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.